

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystakeskus- hanke & Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut- hankkeen loppuseminaari

Slutseminarium för Projekten Framtidens social- och hälsocentrals och Framtidens tjänster som stöder boende hemma för äldre

2020-2023

13.12.2023

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Projekresultat per delområde **Hanketulokset osa- alueittain**

2020-2023

Projekt familjecenter Perhekeskus -hanke

Familjecenter
Perhekeskus

Mål

- ❑ **Planera och skapa en verksamhetsmodell för familjecentret, samt ta verksamhetsmodellen i bruk** inom Österbottens välfärdsområde.
- ❑ **Planera en modell** för familjecentrets **träffpunktverksamhet**.
- ❑ **Testa verksamhetsmodellen för familjecentrets träffpunkter** i Österbottens välfärdsområde.
- ❑ **Ta verksamhetsmodellen systematiskt i bruk** i Österbottens välfärdsområde.
- ❑ **Arbetsmodeller för tidigt stöd.**
 - **Implementera metoden Föra Barnen på Tal** som arbetsverktyg för professionella som jobbar med barn och unga.
 - **Kraftfamiljer**
 - **De otroliga åren**

Tavoitteet

- ❑ **Mallintaa perhekeskuksen toimintamalli ja ottamalla perhekeskustoimintamalli käyttöön.**
- ❑ Perhekeskuksen **kohtaamispaikkojen pilotointi** Pohjanmaan hyvinvointialueelle.
- ❑ Perhekeskuksen **kohtaamispaikka-toimintamallin mallinnus**
- ❑ Kohtaamispaikka toimintamallin **systemaattinen käyttöönotto** Pohjanmaan hyvinvointialueella.
- ❑ **Varhaisen tuen työmallit**
 - **Lapset Puheeksi** –menetelmän pilotointi ja käyttöönotto työkaluksi lasten-ja nuorten kanssa työskenteleville.
 - **Voimaperheet**
 - **Ihmeelliset vuodet**

Korjaavat palvelut

Esim. lastensuojelun palvelut,
Vammaispalvelut,
Erikoissairaanhoido.
→ Oikea-aikainen hoito vähentää
korjaavien palvelujen tarvetta

Korrigerande tjänster

t.ex. barnskydd,
funktionshinderservice,
specialsjukvård.
→ Rätt vård i rätt tid minskar
behov av korrigerande tjänster.

Förebyggande arbete

Mångprofessionellt samarbete
Nätverkande
Kommunikation
Tydlig servicestruktur
Enhetlig servicehandledning
Modeller för tidigt stöd
Kamratsstöd

Rehabiliteringshandledning som en del av barnrådgivningsverksamheten

- En koordinationsmodell och arbetssätt har skapats.
- Rehabiliteringshandledningen fokuserar på kunder som har rätt till behandlingar som ersätts av FPA.

Ennalta ehkäisevä työ

Moniammatillinen yhteistyö
Verkostoituminen
Viestintä
Selkeä palvelurakenne
Yhtenäinen palveluohjaus
Varhaisen tuen –mallit
Vertaistuki

Kuntoutusohjaus osana lasten neuvolatoimintaa

- Koordinointimalli ja työtavat luotu
- Kuntoutusohjaus keskittyy Kela-terapioihin
oikeuttaviin asiakkaisiin

FAMILJECENTER-MODELLEN

Familjecenterkonceptet blev färdigt våren 2023.

Implementeringen av modellen fortsätter.

TRÄFFPUNKT-NÄTVERKET

Projektet har samlat ihop 9 nätverk.

Familjecenter
Perhekeskus

TRÄFFPUNKTS-MODELLEN

Verksamhetsmodell, checklista och årsklocka som bestående av THL:s kriterier

METODER FÖR TIDIGT STÖD

- Föra Barnen på Tal
- Voimaperheet
- De otroliga åren

Hur fortsätter man efter projektet?

Familjecenter-koncept har blivit infört i strategin. TuSo-programmet stöder serviceintegrationen.

Servicehandledning för barnfamiljer har påbörjats. Be om hjälp-knappen är på kommande under 2024. Digitalt familjecenter tas i bruk.

En systematisk ibruktagning av Träffpunktsverksamhetsmodellen bör förverkligas.

Implementeringen av FBT-arbetsverktyget fortsätter med stöd av närcheferna.

Planering av processbeskrivningarna för barn med utmanande beteende fortsätter.

Team-modellen införs vid rådgivningarna.

Resultat

Familjecenter-koncept blev färdigt våren 2023

Träffpunkts-modellen är klar. Har samlat ihop 9 st. mångprofessionella nätverk, koordinators

Serviceprocessen för Föra barnen på tal har skapats. 153 professionella har fått utbildning via projektet

Utveckling av preventivvårdstjänster

Ehkäisypalveluiden kehittäminen

Utgångsläge Lähtötilanne

- Arbetet började i oktober 2022 bildades arbetsgrupp och utvecklingsgrupp
- I vissa kommuner har man redan tidigare haft gratis prevention på basen av lokala beslut
- Försöket startade 16.1.2023
- Työ alkoi lokakuussa 2022 muodostettiin työryhmä ja kehittämisryhmä
- Osassa kuntia tarjottiin jo maksutonta ehkäisyä paikallisten päätösten perusteella
- Kokeilu alkoi 16.1.2023

Avgiftsfri prevention för ungdomar under 25 år
Maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaalle

Preventivvårstjänster
Främja sexualhälsa

Ehkäisyypalvelut
Seksuaaliterveyden edistäminen

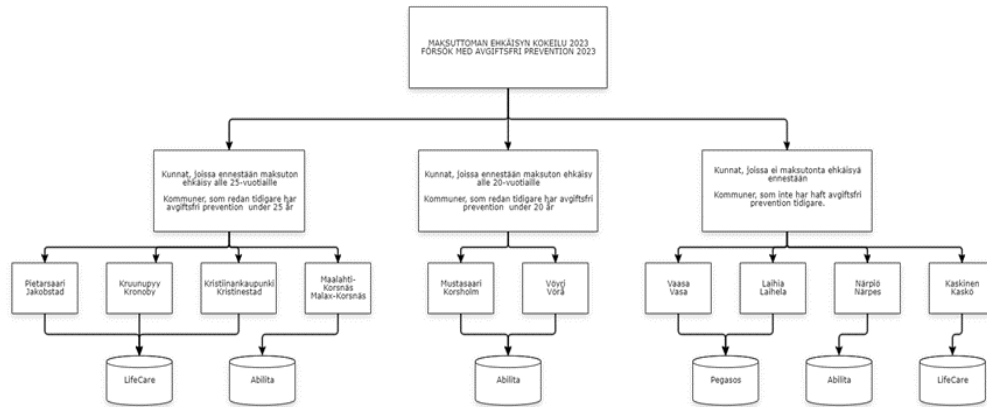
#maksutonehkaisy
#soteuudistus
#tuevaisuudensote

 Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

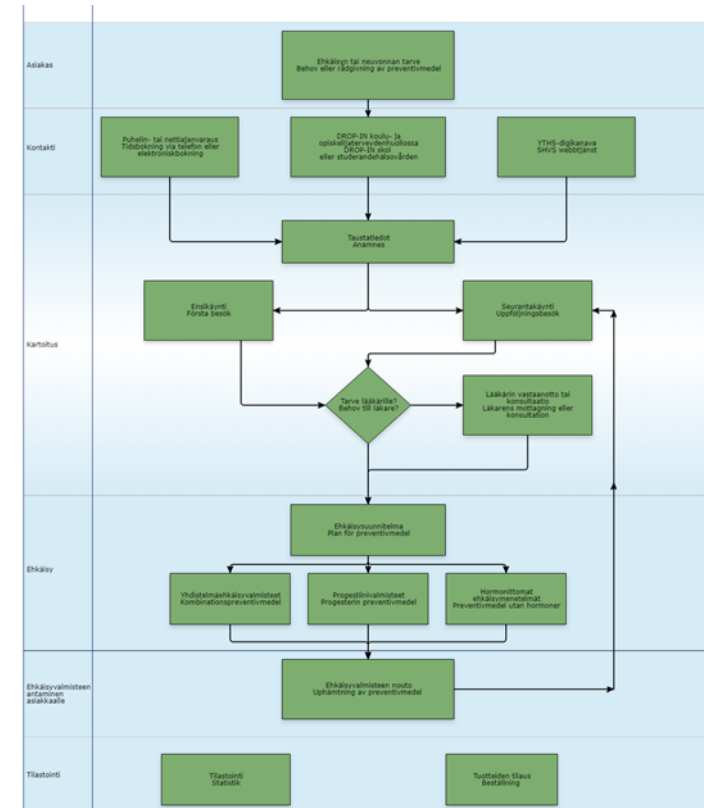
Sote-uudistus Social- och hälsovårdsreformen i Österbotten
Sosiaal- ja terveydenhuollon uudistus Pohjanmaalla

Processbeskrivning för Avgiftsfri prevention under 25 år

Maksuttoman ehkäisyn alle 25-vuotiaille prosessikuvaukset

Tilastoinnin sisältömerkintä -ohje
Maksuttoman ehkäisyn kokeilu alle 25-vuotiaille

Terveysneuvontapiste TIPS!

Palvelu on suunnattu ruiskuhuumeita käyttäville henkilöille ja sen tavoite on ennaltaehkäistä tartuntatautien leviämistä ja tarjota varhaista hoitoonohjausta päihderiippuvuuteen. Terveysneuvontapisteessä voi vaihtaa käytetyt ruiskut ja neulat

Uträtta ärenden elektroniskt

 Hälsovårdens tidsbokning (Vasa-Laihela)

 Hälsovårdens tidsbokning (Korsholm, Vörå)

 Hälsovårdens tidsbokning (Närpes)

 Ge respons på vår tjänst!

Arbetsfördelningen för nyas - genomförda uppgiftsöverföringar

- Spiral insättning/byte och implantat insättning/byte/borttagning är uppgiftsöverföring från läkare till hälsovårdare/barnmorska -> påskyndar tillgång till vård
- I och med beslutet har alla unga under 25 år ekonomisk frihet att välja och besluta om den lämpligaste preventivmetoden tillsammans med en yrkesperson

Den avgiftsfria preventionen fortsätter 2024

Österbottens välfärdsområde har fattat beslut om att den avgiftsfria preventionen fortsätter i välfärdsområdets egen regi från och med början av nästa år.

Avgiftsfri prevention beaktas som en förebyggande och prioriterad verksamhet i välfärdsområdets framtids- och anpassningsprogram.

Työnjako uusiksi- toteutuneet tehtävänsiirrot

- Kierukan asetus/vaihto ja implantaatin asetus/poisto/vaihto on tehtävän siirtoa lääkäriltä terveydenhoitajalle/kätilölle -> nopeuttaa palveluun pääsyä
- Päätöksen myötä alle 25-vuotiailla on taloudellinen vapaus valita ja päättää ammattilaisen kanssa itselleen sopivin maksuton ehkäisymenetelmä

Maksuton ehkäisy jatkuu 2024

Pohjanmaan hyvinvointialueella on tehty päätös, että nuorten maksuton ehkäisy jatkuu omana toimintana ensi vuoden alusta.

Maksuttoman ehkäisyn jatkuminen on huomioitu hyvinvointialueen tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelmassa ennaltaehkäisevänä painopisteenä.

Ungdomarnas röst gällande avgiftsfri prevention

"Jag tycker att det borde vara en självklarhet och något som man bör fortsätta med!"

Jag tycker det är en väldigt bra ide eftersom många annars skippar preventivmedlet pga kostnader

Att det är helt underbart! Jag använder just nu inget preventivmedel men jag älskar detta initiativ! Så bra för alla under 25! Fortsätt med detta!

Väldigt viktig, tror många önskade graviditeter minskar samt att yngre människor har lägre tröskel att söka hjälp! Speciellt viktigt så mindre aborter behöver göras vilket sparar på kvinnor i frågas mentala hälsa!

Så bra initiativ! Många av mina vänner och bekanta har nu förnyat sina preventivmedel. Det är också flera i min umgängeskrets som har vågat prata om preventivmedel och könssjukdomar. Det här underlättar verkligen för unga och tillgängligheten är mycket lättare nu

Nuorten äänellä maksuttomasta ehkäisystä

Maksuton ehkäisy on hyvä uudistus, mikä antaa kaikille mahdollisuuden käyttää maksutonta ehkäisyä ja sillä voi olla taloudellisia hyötyjä esim. opiskelijoille

Aivan super hyvä!

Hyvin tarpeellinen, ei mulla näin opiskelijana olisi varaa mutta vielä vähemmän varaa olisi muksun kasvattamiseen

Erittäin hyvä, jatkakaa vain.

Maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille on todella hyvä asia, koska kaikilla ei muuten olisi siihen varaa. Jos ehkäisyyn ei ole varaa, miten lapseen olisi. Toivottavasti maksuton ehkäisy on jäämässä :)

Informationsledning Tietojohtaminen

**Primärvårdens, munhälsovårdens och
socialvårdens tillgänglighet och datakvalitet**

**Perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon
ja sosiaalihuollon saatavuus ja tiedon laatu**

Vad är informationsledning?

Informationsledning består bl.a. av:

- Att leda information
- Ledning genom information
- Ett sätt att skapa, samla in, dela, bearbeta, överföra och analysera information från tex. klient- och patientdatasystem
- Uppgifterna används till att informera om tjänster och beslutsfattande inom välfärdsområdet
- För att få ut tillförlitliga uppgifter behöver det som dokumenteras vara korrekt
= **datakvalitet**

Tietojohtaminen - mitä se on?

Tietojohtaminen koostuu mm:

- Tiedon johtamisesta
- Tiedolla johtamisesta
- On tapa luoda, kerätä, jakaa, jalostaa, siirtää ja analysoida tietoa esim. asiakas- ja potilastietojärjestelmistä
- Tietoja hyödynnetään palveluissa ja päätöksenteossa hyvinvointialueella
- Kirjattujen tietojen tulee olla oikeellisia luotettavien tietojen saamiseksi
= **tiedon laatu**

Mål Tavoite

- Tillförlitlig statistik över tillgången på vård och service

T.ex: Hur länge tar det i snitt att få vård/service från det att man tar kontakt med ÖVPH

- Luotettavat tilastot hoidon ja palveluiden saatavuudesta

Esim: Kauanko kestää keskimäärin saada hoitoa/palvelua siitä, kun otetaan yhteyttä ÖVPH:n yksikköön

Varför är det viktigt?

- För att erbjuda jämlik service inom hela Österbottens välfärdsområde
- För att kunna använda våra resurser ändamålsenligt
- Framtida finansiering grundar sig på statistik vi samlar in
- Uppföljning av lagstadgade väntetider
- För alla medborgare som någon gång stått eller står i vårdkö/servicekö

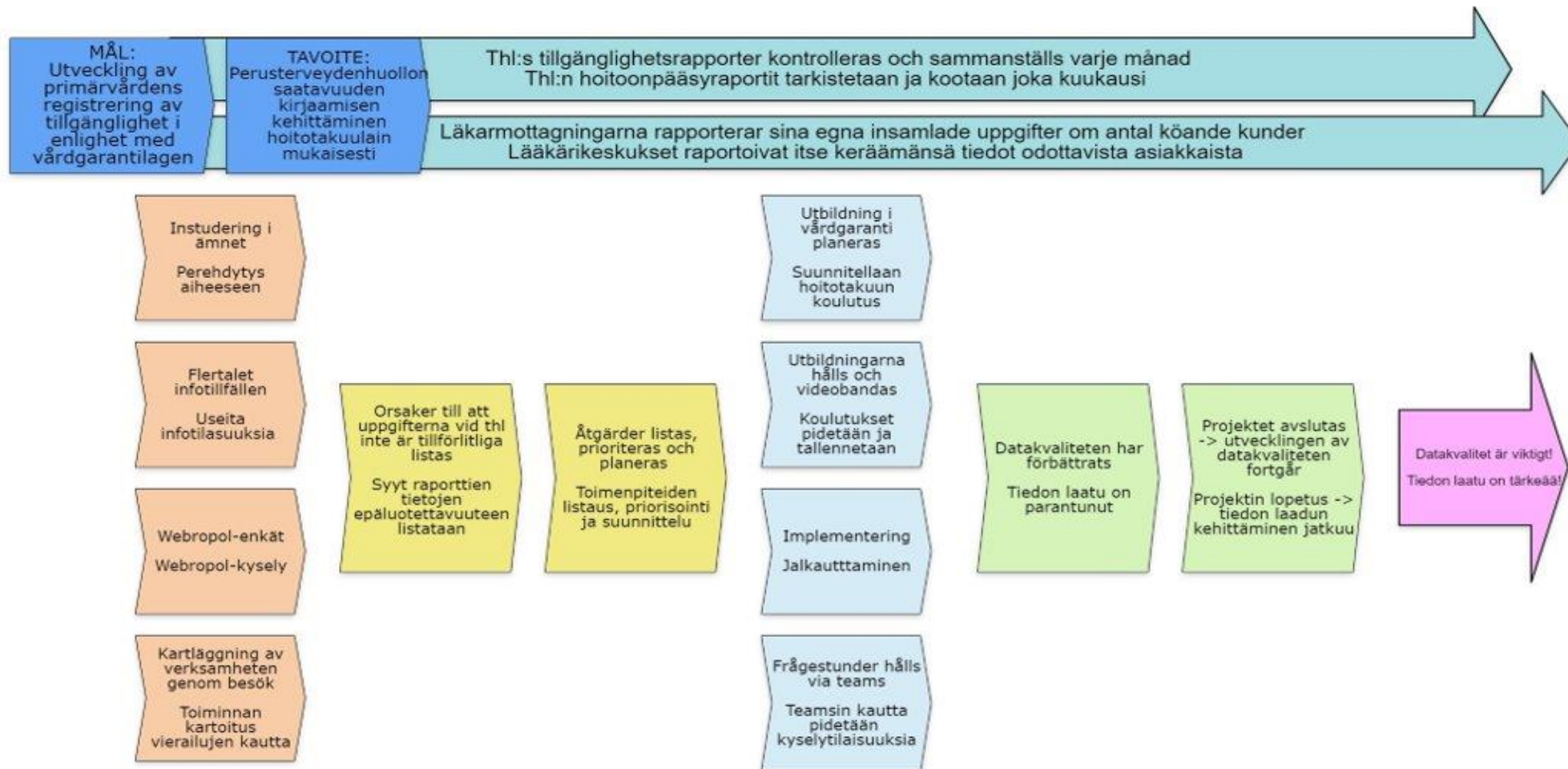
Miksi tämä on tärkeää?

- Yhdenvertaisen palvelun tarjoaminen koko Pohjanmaan hyvinvointialueella
- Resurssien tehokas hyödyntäminen
- Tuleva rahoitus perustuu keräämiimme tilastoihin
- Lakisääteisten odotusaikojen seuranta
- Kaikille kansalaisille, jotka ovat olleet tai ovat tällä hetkellä jonossa hoitoon/palveluun

Modell för att utveckling av datakvalitet, primärvård

Toimintamalli tiedon laadun kehittämiseksi, perusterveydenhuolto

Resultat

- En modell för utredning av nuläget och utveckling av datakvalitet har utformats
- Kunskapen om informationsledning, ledning genom information samt betydelsen av datakvalitet har ökat - uppgifternas användbarhet har ökat
- Videobandade utbildningar i vårdgaranti för personalen har hållits, anvisningar har skapats
- Diskussioner om tillgänglighetsrapporterna och ovan nämnda utbildningar har ökat medvetenheten om hur primärvårdens väntetider verkligen ser ut
 - Några enheter har nu utvecklat sin verksamhet för att förkorta vårdköerna
 - Plan och processer för multiprofessionell mottagning har gjorts, patienterna styrs till flera yrkespersoner

Tuotokset

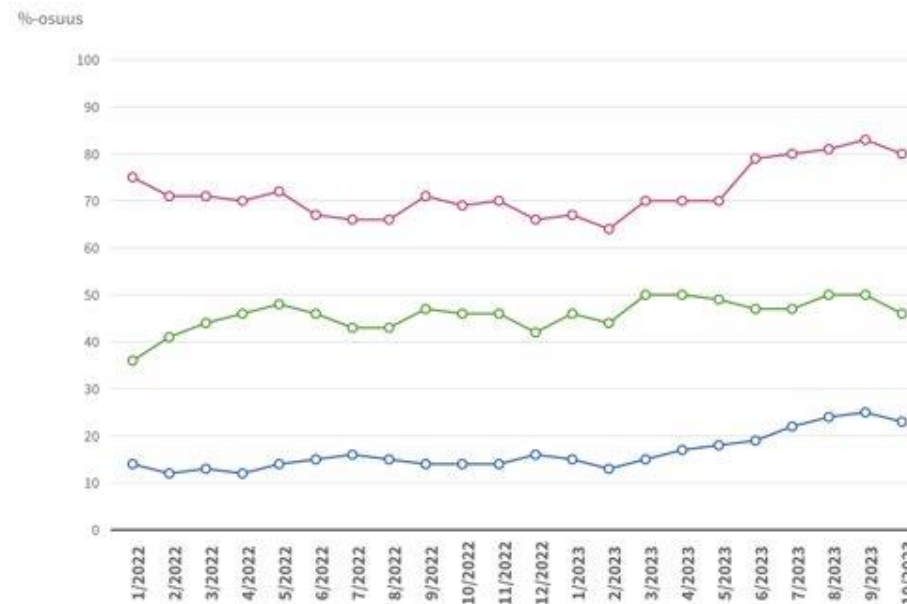
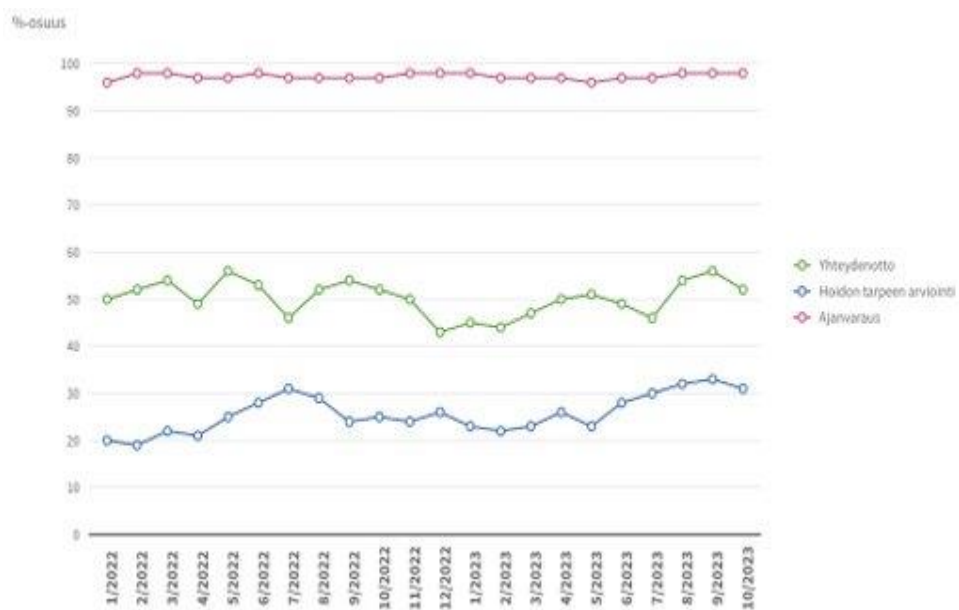
- Nykytilanteen kartoittamiseen ja tiedon laadun kehittämiseksi on kehitetty toimintamalli
- Tietämyksen lisääminen tietojohdamisesta, tiedolla johtamisesta ja tiedon laadun merkityksestä on lisääntynyt - tietojen hyödyntäminen on lisääntynyt
- Henkilöstölle on järjestetty tallennettuja koulutuksia hoitotakuusta, kirjaamisen ohjeita on luotu
- Hoitoon pääsyraporteista keskusteleminen ja edellä mainittujen koulutuksien ansiosta tietoisuus odotusaikojen todellisesta tilanteesta on lisääntynyt
 - Jotkut yksiköt ovat nyt kehittäneet toimintansa hoitojonojen lyhentämiseksi
 - Moniammatillisen vastaanoton suunnitelma ja prosesseja on luotu, potilas ohjataan monelle eri ammattilaiselle

Antal registrerade vårdbehovsbedömningar av alla icke-brådskande hvcbesök inom Österbottens välfärdsområde. Registreringsgraden ökat vid vissa social- och hälsocentraler från 2% - 15%

Hoidon tarpeen arvioinnin kirjaamisaste kaikista kiireettömistä terveyskeskuskäynneistä Pohjanmaan hyvinvointialueella. Kirjaamisasteen kehitys joissakin sosiaali- ja terveyskeskuksissa 2% - 15%

1.1.2022 - 30.10.2023

Kontakt, bedömning av vårdbehov, tidsbokning **Läkare**
Yhteydenotto, hoidon tarpeen arviointi, ajanvaraus **Lääkärit**

Sjukskötare/Sairaanhoitaja

Thl:s målsättning/Thl:n tavoite yli 20-30%

För socialvårdens del inleddes arbetet med att få fram korrekt tillgänglighetsdata först i våras.

Väldigt snabbt kom vi fram till att vi inte kommer att få fram några tillförlitliga uppgifter om vi inte får ärendehantering i skick.

Sosiaalihuollon osalta työ oikeiden saatavuus-tietojen esiin saamiseksi aloitettiin vasta keväällä.

Hyvin nopeasti tulimme siihen tulokseen, että luotettavia tietoja ei ole mahdollista saada, jos ei ensin saada asianhallintaa kuntoon

Vad är då socialvårdens ärendehantering?

Mitä sosiaalihuollon asianhallinta sitten on?

Låt oss ta en liknelse. Alla bilderna här visar en båt. Men det är fråga om väldigt olika slags båtar...

Otetaan vertauskuva. Kaikissa kuvissa alla on vene. Ne ovat hyvin erilaisia veneitä...

För att kunna jämföra båtarna på ett vettigt sätt måste de först kategoriseras.

Jos haluamme verrata veneitä järkevällä tavalla, meidän pitäisi ensin luokitella ne.

Lastfartyg /
Rahtilaivat

Roddbåtar /
Soutuveneet

Segelbåtar /
Purjeveneet

Farkoster som
paddlas /
Alukset, joita
melotaan.

Motorbåtar /
Moottoriveeet

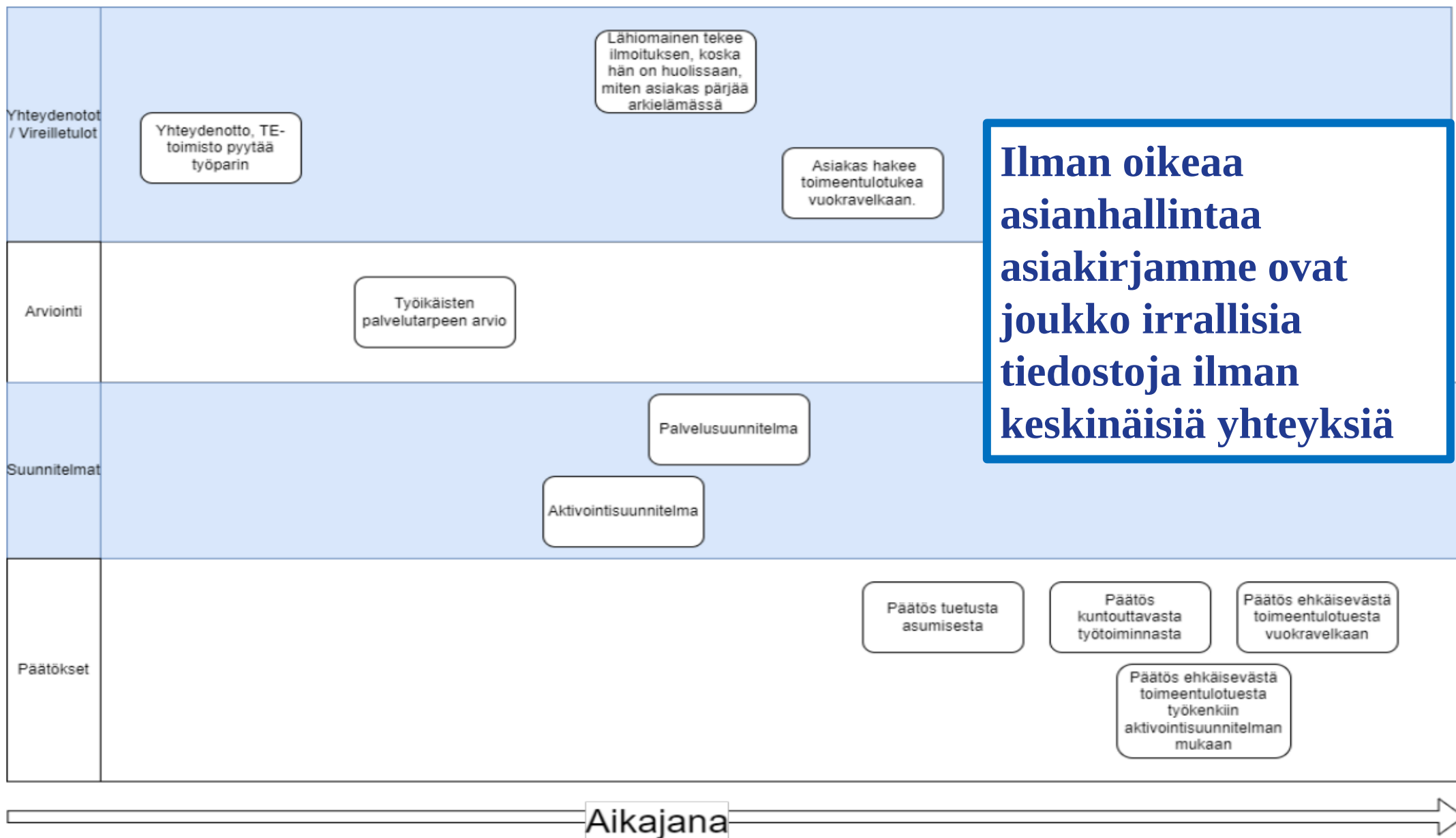

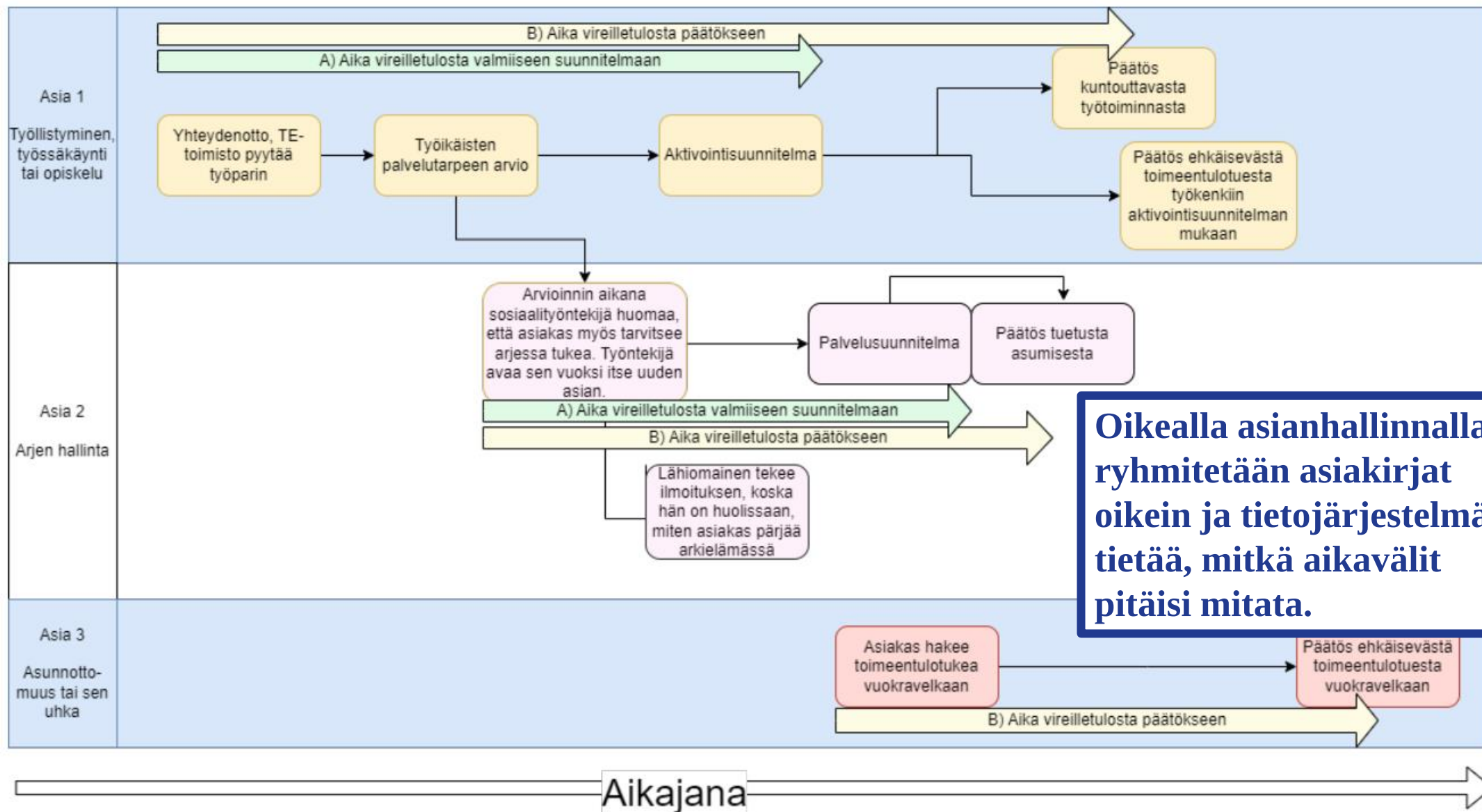

Institutet för hälsa och välfärd (THL) har fastställt nationella kategorier för socialvårdens ärendehantering. Tyngdpunkten i vårt arbete har varit att förbereda ibruktagningen av dessa kategorier

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on vahvistanut sosiaalihuollon valtakunnallisen asianhallintaluokituksen. Työmme painopiste on ollut luokitusten käyttönoton valmistelua

Id	Förkortning	Lyhennys
8	Hantering av vardagen	Arjen hallinta
9	Bostadslöshet eller hot om detta	Asunnottomuus tai sen uhka
10	Tillgänglighet och delaktighet	Esteettömyys ja osallisuus
11	Vård och omsorg	Hoiva ja huolenpito
12	Omhändertagande och anknytande vård utom hemmet	Huostaanotto ja siihen liittyvä sijaishuolto
13	Brådskanie placering	Kiireellinen sijoitus
14	Integration och invandrarens välfärd	Kotoutuminen ja maahanmuuttajan hyvinvointi
15	Barnets tillväxt och utveckling	Lapsen kasvu ja kehitys
16	Eftervård inom barnskyddet	Lastensuojelun jälkihuolto
17	Familjeliv, föräldraskap eller barnets vård	Perhe-elämä, vanhemmuus ja lapsen huolto
18	Användningen av berusningsmedel och beroenden	Päihteiden käyttö ja riippuvuudet
19	Försörjning och skötsel av penningärenden	Toimeentulo ja raha-asoiden hoito
20	Koordinering av stöd och servicebehov	Tuen ja palvelujen tarpeen koordinointi
21	Sysselsättning, arbete och studier	Työllistyminen, työssäkäynti tai opiskelu
22	Våld eller hot om våld	Väkivalta tai sen uhka
23	Stödbehov relaterat till en akut krissituation	Äkillinen kriisi
99	Annat socialvårdsärende	Muu sosiaalihuollon asia

Oikealla asianhallinnalla ryhmitetään asiakirjat oikein ja tietojärjestelmä tietää, mitkä aikavälit pitäisi mitata.

Psykosocialt välmående och rusmedelsförebyggande insatser

Psykososiaalinen hyvinvointi ja
päihdetyön ennaltaehkäisevät
toimenpiteet

Utgångsläget

- Målet med projektet har varit att främja det psykosociala välbefinnandet för alla åldersgrupper och att förbättra tillgången till tidigt stöd genom att stärka de yrkesverksammas kunskaper om olika metoder
- Metodutbildningar för unga startade med IPC-utbildningar inom elevvården 2021 fortsätter ännu.
- Metodutbildning för unga utökas. För tillfället finns även assisterad egenvård, kort intervention mot ångest
- Cool Kids och IPT-N utbildningar ordnades för personalen inom familjerådgivning, ungdomsstationer och special sjukvården
- När det gäller barnmetoder startades Cool kids och kort tids intervention mot ångest under projektet

Lähtötilanne

- Hankkeen tavoitteena on ollut kaikkien ikäryhmien psykososiaalisen hyvinvoinnin edistäminen ja varhaisen tuen saatavuuden parantaminen ammattilaisten menetelmäosaamista vahvistamalla.
- Nuorten menetelmäkoulutukset aloitettu IPC-koulutuksista oppilashuollosta 2021 ja jatkuvat edelleenkin
- Nuorten menetelmäkoulutukset laajentuneet. Tällä hetkellä saatavilla lisäksi ohjattu omahoito, ahdistuksen lyhytinterventio
- Cool Kids ja IPT-N koulutuksia järjestetty perheneuvolan, nuorisoasemien ja erikoissairaanhoidon henkilökunnalle
- Lasten menetelmien osalta Cool kids ja Ahdistuksenlyhytinterventiota saatiin alkuun projektin aikana

Utgångsläge vuxna

- Metodkoordination började 06/2022, vi började planera implementering av Terapinavigatorn och utbildning för kognitiv korttidsterapi
- Terapinavigatorn är i bruk för tillfället i alla psykosociala enheter och ungdomstationer. Även sjukskötarna i Laihela och Lillkyrö hälsocentraler har gått utbildning för Terapinavigatorn
- Yrkesverksamma från psykosociala enheter och ungdomsstationer, studenhälsovården och Laihela och Lillkyrö hälsocentraler har gått utbildning för assisterad egenvård.

Lähtötilanne aikuiset

- Menetelmäkoordinaatio alkoi 06/22, liikkeelle lähdettiin Terapianavigaattorin käyttöönoton suunnittelusta ja kognitiivisen lyhytterapian koulutuksista
- Terapianavigaattori käytössä tällä hetkellä kaikissa psykososiaalisissa keskuksissa ja nuorisoasemilla hoidon tarpeen arvion työkaluna. Lisäksi Terapianavigaattorin ensijäsennyskoulutuksen on saanut Laihian ja Vähänkyrön terveystasemien sairaanhoitajat.
- Ohjatun omahoidon koulutuksen käynyt tällä hetkellä psykososiaalisten keskusten ja nuorisoasemien ammattilaiset, opiskelijaterveydenhuollon terveydenhoitajat sekä Laihian ja Vähänkyrön terveystasemien sairaanhoitajat.

Framgångar

- Samarbetet med aktörer inom området fungerar bra och utvecklingsarbetet sker i genuint samarbete
- En metodhandedare för IPC-metoden finns i området
- Intresse för metoderna finns på fältet
- Utbildningen av metoderna kommer att pågå i Prima Botnia-projektet fram till slutet av år -24
- Behovet av svenskspråkigt material från utbildningarna har förts kraftigt framåt men processen är långsam

Onnistumiset

- Yhteistyö alueen toimijoiden kanssa toimii hyvin ja kehittämistyötä tehdään aidosti yhteistyössä
- Alueelle on saatu menetelmäohjaaja IPC-menetelmään
- Kiinnostus menetelmiä kohtaan
- Menetelmien kouluttaminen jatkuu vielä Prima Botnia-hankkeessa vuoden –24 loppuun.
- Ruotsinkielisen materiaalin tarvetta koulutuksista viety voimakkaasti eteenpäin, edistynyt mutta hitaasti

Utmaningar

- Började med en metod, de kom senare flera metoder
- I dagsläget finns det flera metoder tillgängliga, som är riktade för samma yrkesgrupper
- Hitta metodhandledare i vårt område
- Brist på svenskspråkig material
- Kort projektid vad gäller att uppnå permanenta förändringar
- Grundandet av välfärdsområden och förändringarna relaterade på det, samt arbetsbelastningen för yrkessamma under olika förändringar
- Koordineringsarbetet efter projektet

Haasteet

- Lähdetty yhdellä menetelmällä liikkeelle, myöhemmin tullut lisää menetelmiä
- Tällä hetkellä saatavilla useita menetelmiä, jotka suunnattu samoille ammattiryhmille
- Menetelmäohjaajien löytäminen omalta alueeltamme
- Ruotsinkielisen materiaalin puute
- Hankeaika lyhyt pysyvän muutoksen aikaansaamisen kannalta
- Hyvinvointialueiden muodostuminen ja siihen liittyvät muutokset, ammattilaisten kuormitus erilaisten muutosten alla
- Koordinaatiotyön jatko hankkeiden loputtua

Tavoitteet:

- Yhteisten työkalujen käyttöönotto
- Malli asiakkaan ohjutumis-prosessista Sote-vastaanotoilta tukipalveluihin/hoitoon

Laaja sähköinen tilannekartoitus

- 131 Sote-ammattilaista vastasi
- Hankkeen lähtökohta

EPT ja haitallisen pelaamisen toimintaohjelma opiskeluhuollossa

- Työkalu ammattilaisille
- Ohjautumisen prosessikuvaus

Yhteiset fraasit

- Abilita, Pegasos, Lifecare

Kartoitustyökalut -ikäihmiset

- Audit 65+, BBG-S, PGS-I Nikotiinitesti
- Pilotoitu yhteistyössä Seniorineuvolan kanssa

Pohjanmaan Miepä-tapahtuma 25-26.10.23

- 17 luentoa
- n.560 osallistujia
- Ständejä

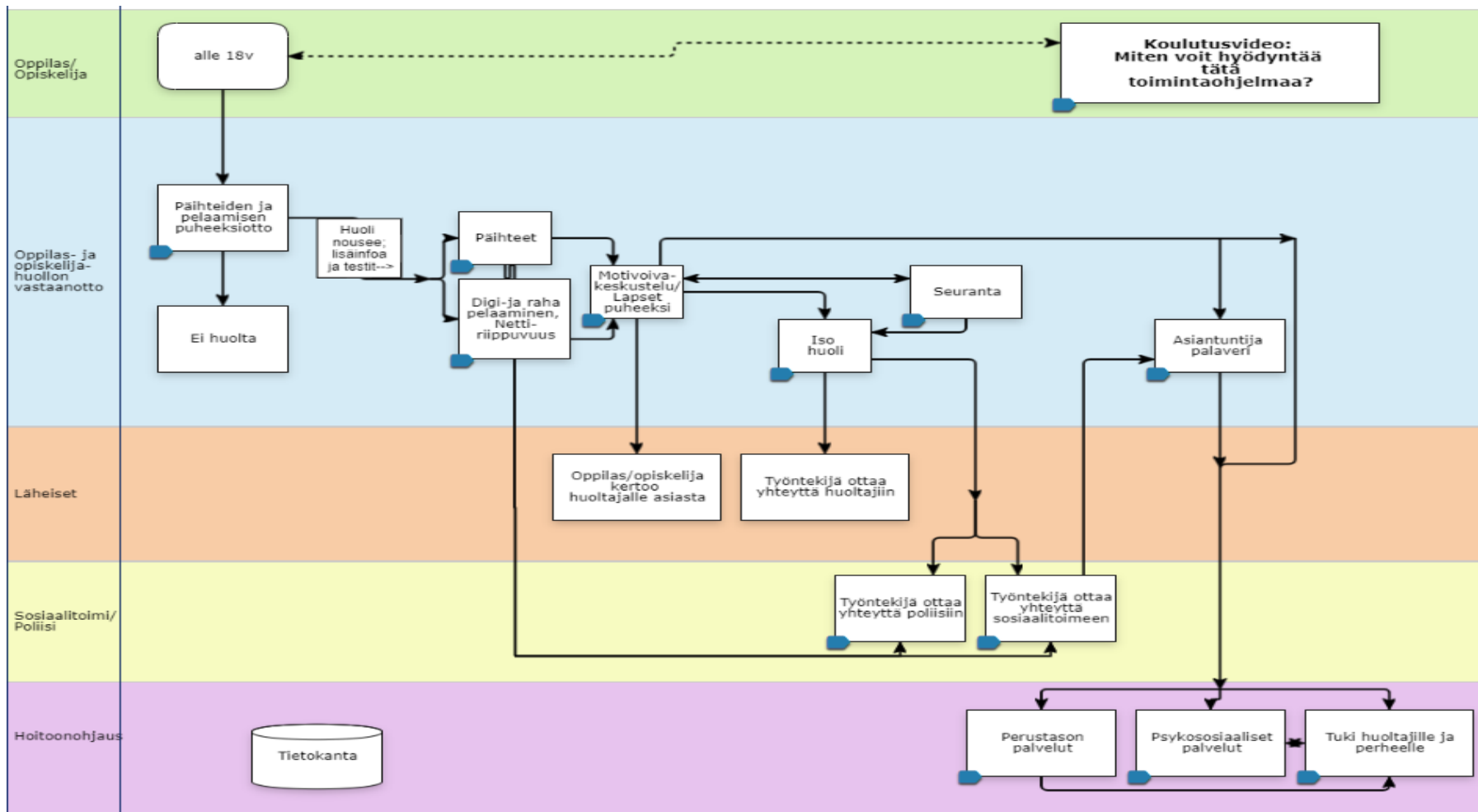
Koulutuksia

- Motivoiva haastattelu (MI)
- Prosessikuvaus
- Digi- ja rahapelaamisen puheeksiotto
- YAD; Kättä pidempää -päihdekasvatus

Handlingsplan för förebyggande av missbruk och skadligt spelande inom elevhälsan

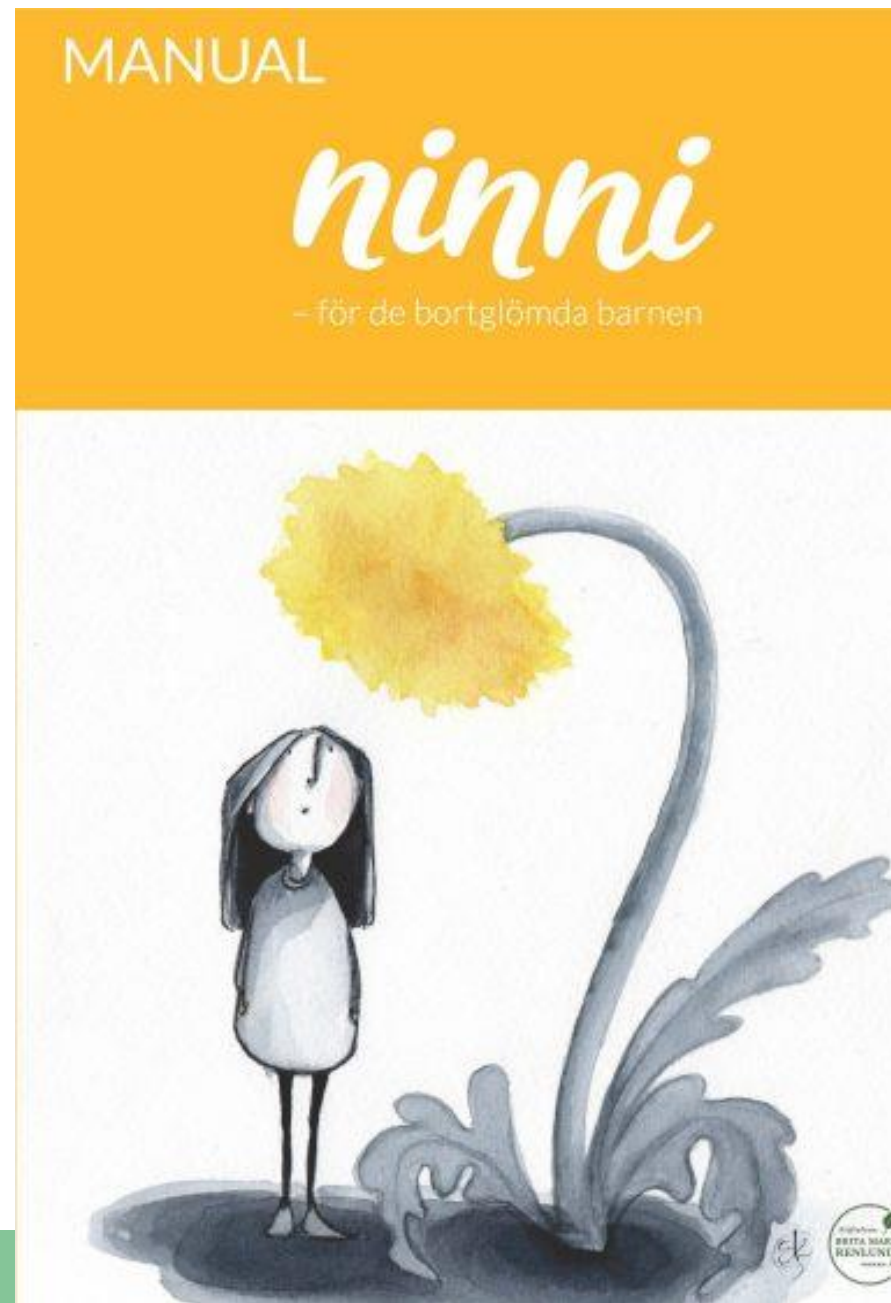
EPT ja haitallisen pelaamisen toimintaohjelma oppilashuollossa

Implementering av Ninni- verksamheten i Österbottens välfärdsområde

Ninni-toiminnan implementointi
Pohjanmaan hyvinvointialueelle

Ninni- stödgruppsverksamhet

- Ninni-stödgruppsverksamheten är menad för **barn och unga som lever i en familj med missbruk och/eller psykisk ohälsa.**
- Samtalsgrupperna ordnas 1-2 gånger per månad för barn och unga i åldern 10-24 år.
- Under gruppträffarna går man igenom olika teman, såsom beroende, psykisk ohälsa, känslor, självförtroende, vardagen samt familjen och andra nätverk. I gruppen följer man tystnadsplikten.
- **Målsättningen** är att barn/unga skall få träffa andra i liknande situationer, byta erfarenheter, kunskap och förståelse samt att de skall få insikt i beroendesjukdomen och psykisk ohälsa.
- 10-12 åringarnas verksamhet hör under elevhälsan och kuratorverksamheten. 13-24 åringarnas verksamhet hör under psykosociala centren.

Ninni- tukiryhmätoiminta

- Ninni-tukiryhmätoiminta on tarkoitettu lapsille ja nuorille jotka elävät perheessä missä on riippuvuus ja/tai mielenterveysongelmia.
- Keskusteluryhmät järjestetään 1-2 krt/kk 10-24 vuotiaille nuorille.
- Ryhmätapaamisissa käsitellään erilaisia tunteita, kuten riippuvuutta, mielenterveyttä, tunteita, itseluottamusta, arkea, perhettä ja muita verkostoja. Ryhmässä noudatetaan luottamuksellisuutta.
- Tavoite toiminnalle on, että nuoret saavat tavata muita nuoria samassa elämäntilanteessa, saada tietoa ja ymmärrystä riippuvuussairaudesta ja mielenterveysongelmista.
- 10-12 vuotiaiden toiminta kuuluu opiskelijahuollon ja kuraattoreiden alle. 13-24 vuotiaiden psykososiaalisen keskuksen alle.

Målsättningar

- Gruppledarutbildning på svenska och finska.
- Översätta Ninni-manualen och övningsbladen till finska.
- Implementera grundgrupperna på svenska och finska från 2024.
- Förebyggande och korrigerande åtgärd.
- Sprida kunskap om denna unika verksamhet för unga anhöriga och ge möjlighet för barn och unga att delta i en stödgrupp.

Tavoitteet

- Ryhmänohjaajakoulutus ruotsiksi ja suomeksi.
- Kääntää Ninni-käsikirjan ja harjoituslehtiset suomeksi.
- Implementoida alkeisryhmät ruotsiksi ja suomeksi vuodesta 2024 alkaen.
- Ennaltaehkäisevä ja korjaava toiminta.
- Lisätä tietoisuutta tästä ainutlaatuisesta toiminnasta lapsiomaisille ja tarjota mahdollisuuksia osallistua tukiryhmään.

Framgångar och utmaningar

- Gruppledarutbildningen har ordnats på både svenska och finska.
- Ninni-manualen, arbetsbladen och "Att upptäcka, ta till tals och slussa vidare" är översatta till finska.
- Projektiden kort, fler skolningstillfällen kunde inte ordnas.
- Intresse för gruppledarutbildningen har varit stor men tidpunkten för personalen var fel.
- Koordinerade arbetsteamet i varje område fortsätter med utvecklingsarbetet.
- På Övph:s hemsida kommer information om alla Ninni-grupper som är verksamma inom Österbotten att finnas tillgängliga.
- På grund av samarbetsförhandlingarna och den osäkra arbetssituationen för många Ninni-gruppledare kunde flera grundgrupper inte slås fast under projektperioden.

Onnistumiset ja haasteet

- Ryhmänohjaajakoulutus järjestetty ruotsiksi ja suomeksi.
- Projektiaika lyhyt ja sen vuoksi ei voitu järjestää enemmän koulutustilaisuuksia.
- Ryhmänohjaajakoulutus on herättänyt paljon kiinnostusta, mutta henkilöstön kannalta ajoitus oli väärä.
- Ninni-käsikirja, harjoituslehtiset sekä "Tunnistaa, ottaa puheeksi ja ohjata eteenpäin" on käännetty suomeksi.
- Kukin alueen koordinoiva työryhmä jatkaa kehitystyötä.
- Tiedot kaikista Pohjanmaalla toimivista Ninni-ryhmistä tulee pian Övph:n kotisivuille.
- Yt-neuvotteluiden ja monien Ninni-ohjaajien epävarman työtilanteen vuoksi monia alkeisryhmiä ei voitu hankeaikana lyödä lukkoon.

**Förebyggande av missbruk och
psykisk ohälsa i fosterhem och
familjevård**

**Päihde- ja mielenterveyshaasteiden
ennaltaehkäisy sijaishuoltolaitoksissa
ja perhehoidossa**

Bakgrund

- Behovet av åtgärder i detta projekt uppstod från TOP-projektet (stöd från rätt plats) som genomfördes mellan 2021 och 2022, där Kustaala ungdomshem Pysäkki var involverat.
- Projektet bygger vidare på de frågor som togs upp i TOP-projektet. Projektets åtgärder syftar till att förebygga psykisk ohälsa och missbruksproblem bland ungdomar
- Projektet har genomförts i samarbete med Prima Botnia-projektet och Future Social Centre-projektet. Projektet är en del av paketet för missbruk och psykisk hälsa, där genomförandeåtgärderna fokuserar på att förbättra tillgången till och tillgängligheten av förebyggande tjänster för psykisk hälsa och missbruk.
- Genomförandeåtgärderna kommer att inriktas på att förebygga missbruk och psykisk ohälsa hos barn och ungdomar på barnskyddsenheter eller i familjeplaceringar.
- Projektet genomfördes från maj till december 2023

Tausta

- Tämän projektin toimenpiteiden tarve nousi esiin vuosina 2021-2022 toteutetusta TOP-hankkeesta (tuki oikeasta paikasta), johon Kustaalan nuorisokodin Pysäkki-osallistui
- Projekti pohjautuu TOP-hankkeessa esiin nousseisiin asioihin ja niihin vastaamiseen, pohjautuen nuorten päihde- ja mielenterveyshaasteisiin ennaltaehkäisevästä näkökulmasta
- Projekti on toteutettu yhteistyössä Prima Botnia-projektin ja tulevaisuuden sote-keskus projektin kanssa. Kokonaisuus kuuluu päihde- ja mielenterveyskokonaisuuteen, jossa toteuttamistoimenpiteiden osalta keskitytään ennaltaehkäisevien mielenterveys- ja päihdepalveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantamiseen.
- Toteuttamistoimenpiteissä huomio kiinnitetään lastensuojeluyksiköissä tai perhesijoituksessa olevien lasten ja nuorten päihde- ja mielenterveyshaasteiden ennaltaehkäisyyn.
- Projekti toteutettiin toukokuu-joulukuu 2023

Åtgärder som vidtagits för barnskyddsenheter

1. Skapat en modell och processbeskrivning för att arbeta med Ankar-teamet
2. Utvecklat ett verktyg/mätare för uppföljning av enheternas nyckeltal. Syftet med verktyget är att stödja datahanteringen, möjliggöra smidiga jämförelser mellan enheterna och sammanställa de uppgifter som AVI behöver på ett lättillgängligt sätt.
 - Det kommer att vara möjligt att sammanställa information om begränsningsbeslut och andra nyckeltal för varje enhet, i den utsträckning som enhetscheferna anser vara nödvändig, med beaktande av lagstiftningen om dataskydd.
3. Genomförde enkäter bland personal på barnskyddsenheter, ungdomar som bor på enheterna och socialarbetare inom barnskyddet:
4. Förebyggande arbete med psykisk hälsa och missbruk; önskemål och behov av utbildning, barnskyddsenheternas framtida verksamhet och samarbete mellan enheter och socialt arbete.
5. Svarade på de utbildningsbehov som enheterna identifierade som svar på enkäterna och organiserade följande utbildningskurser inom Främsta linjens terapier för personal på alla enheter inom välfärdsområdet:
 - Assisterad egenvård
 - Kort intervention för ångest

Toimenpiteet lastensuojeluyksiköille

1. Luotu toimintamalli ja prosessikuvaus Ankkuri-tiimin kanssa tehtävään yhteistyöhön
2. Laadittu työkalu/mittari yksiköiden avainlukujen seurantaan varten. Mittarin tarkoitus tukea tiedolla johtamista, mahdollistaa sujuva yksiköiden välinen vertailu sekä koota AVI:n edellyttämät tiedot helposti tavoitettavaksi.
 - Mittariin on mahdollista koota jokaisesta yksöstä tiedot rajoituspäätöksistä sekä muista avainluvista, niiltä osin kuin yksiköistä vastaavat katsovat tarpeelliseksi, tietosuojalainsäädäntö huomioiden
3. Toteutettu kyselyt lastensuojeluyksiköiden henkilökunnalle, yksiköissä asuville nuorille sekä lastensuojelun sosiaalityöntekijöille:
 - Näkökulmana ennaltaehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö; koulutustoiveet ja tarpeet, lastensuojeluyksiköiden toiminta tulevaisuudessa ja yhteistyö yksiköiden ja sosiaalityön välillä
4. Vastattu yksiköissä kyselyiden perusteella esiin nousseeseen koulutustarpeeseen järjestämällä kaikkiin hyvinvointialueen omiin yksiköihin henkilöstölle mahdollisuuden osallistua seuraaviin Terapiat etulinjaan koulutuksiin
 - Ohjattu omahoito
 - Ahdistuksen lyhyt interventio

Åtgärder som vidtagits för barnskyddsenheter

5. Införskaffat material och verktyg för att stödja enheternas arbete (Pesäpuu)
6. Baserat på svaren på frågeformulären anordnades en gemensam utbildning för fosterhemspersonal och socialarbetare inom barnskydd om barnskyddslagen den 11.12.2023.
7. Processbeskrivningar av enheternas verksamhet; mentalvårds- och missbruksarbete på barnskyddsenheten, start av akutplacering och placering utanför hemmet på barnskyddsenheten, avslutande av placering på barnskyddsenheten.

Genomgång av åtgärder 31.10.2023; Jussi Björninen, Tiina Böling, Kirsi Vuorinen, Johanna Björkman, Maarit Kuosmanen, Sirpa siirtola, Hanna Haapanen, Kia Nurminen, Miia Virkunen, Paula Rajala, Mari Viljamaa, Sonja Kotala

Toimenpiteet lastensuojeluyksiköille

5. Hankittu yksiköihin tarvittavaa materiaalia ja välineitä toiminnan tueksi (Pesäpuu)
6. Kyselyiden vastausten perusteella järjestetty yhteinen Kati Saastamoisen koulutus sijaishuoltolaitosten työntekijöille ja lastensuojelun sosiaalityöntekijöille liittyen lastensuojelulakiin 11.12.2023.
7. Laadittu prosessikuvaukset yksiköiden toiminnasta; mielenterveys- ja päihdetyö lastensuojeluyksikössä, kiireellisen- ja avohuollon sijoituksen alkaminen lastensuojeluyksikössä, sijoituksen päättymisen lastensuojeluyksikössä

Toimenpiteet läpikäyty 31.10.2023; Jussi Björninen, Tiina Böling, Kirsi Vuorinen, Johanna Björkman, Maarit Kuosmanen, Sirpa siirtola, Hanna Haapanen, Kia Nurminen, Miia Virkunen, Paula Rajala, Mari Viljamaa, Sonja Kotala

Åtgärder för familjevård

- Kommit överens om en undersökning som skall genomföras bland familjevårdare och anhörigvårdare:
 1. En undersökning av familjevårdare kartlade deras utbildningsbehov och önskemål samt användningen av en erfarenhetsexpert i deras arbete
 2. Familjevårdare tillfrågades om sina önskemål och behov för familjevårdsteamet och behovet av rådgivning i samband med psykisk ohälsa och missbruksproblem bland ungdomar.
- Baserat på undersökningarna har följande åtgärder vidtagits:
 3. införskaffades funktionella verktyg för familjevårdare för att stödja deras arbete (Pesäpuu).
 4. Baserat på undersökningar beslutade man att ta fram ett informationspaket för familjevårdare om de tjänster som finns tillgängliga för ungdomar i välfärdsområdet (före slutet av 2023)
 5. Baserat på enkäterna ville familjevårdare ha mer regelbunden kontakt med familjevårdsteamet. Detta kommer att beaktas i utvecklingen av deras egna aktiviteter.

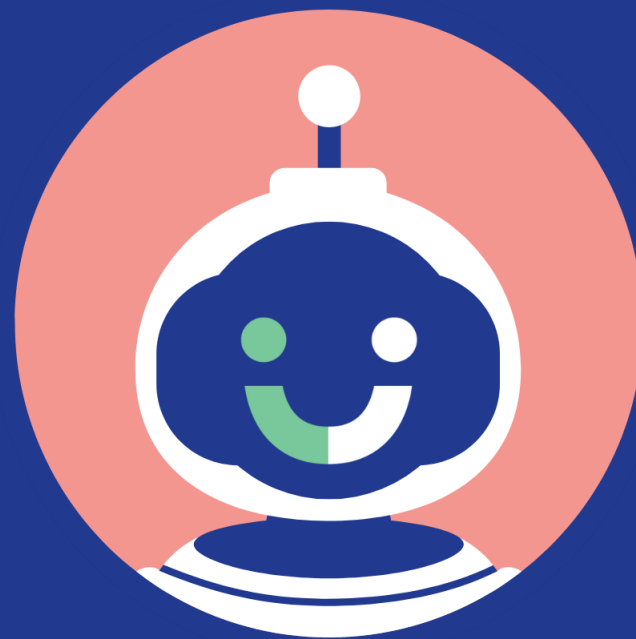
Toimenpiteet perhehoidolle

- Sovittu perhehoidon työntekijöille sekä perhehoitajille toteutettavasta kyselystä:
 1. Perhehoidon työntekijöiden kyselyssä kartoitettiin koulutustarpeita ja –toiveita sekä kokemusasiantuntijan hyödyntämistä työssään
 2. Perhehoitajilta kysyttiin toiveita ja tarpeita perhehoidon tiimille sekä tarvetta konsultaatioon liittyen nuorten mielenterveys- ja päihdehaasteissa
- Kyselyiden perusteella tehty seuraavat toimenpiteet:
 3. Hankittiin toiveiden mukaan toiminnallisia välineitä perhehoidon työntekijöille työn tueksi (Pesäpuu).
 4. Kyselyiden perusteella päätetty tuottaa perhehoitajille tietopaketti hyvinvointialueella olevista nuorten palveluista (2023 loppuun mennessä)
 5. Kyselyiden perusteella perhehoitajat toivoivat säännöllisempää yhteydenpitoa perhehoidontiimiltä. Tämä otetaan huomioon oman toiminnan kehittämisessä.

Förberedande av digitala tjänster

Digitaalisuuden valmistelu

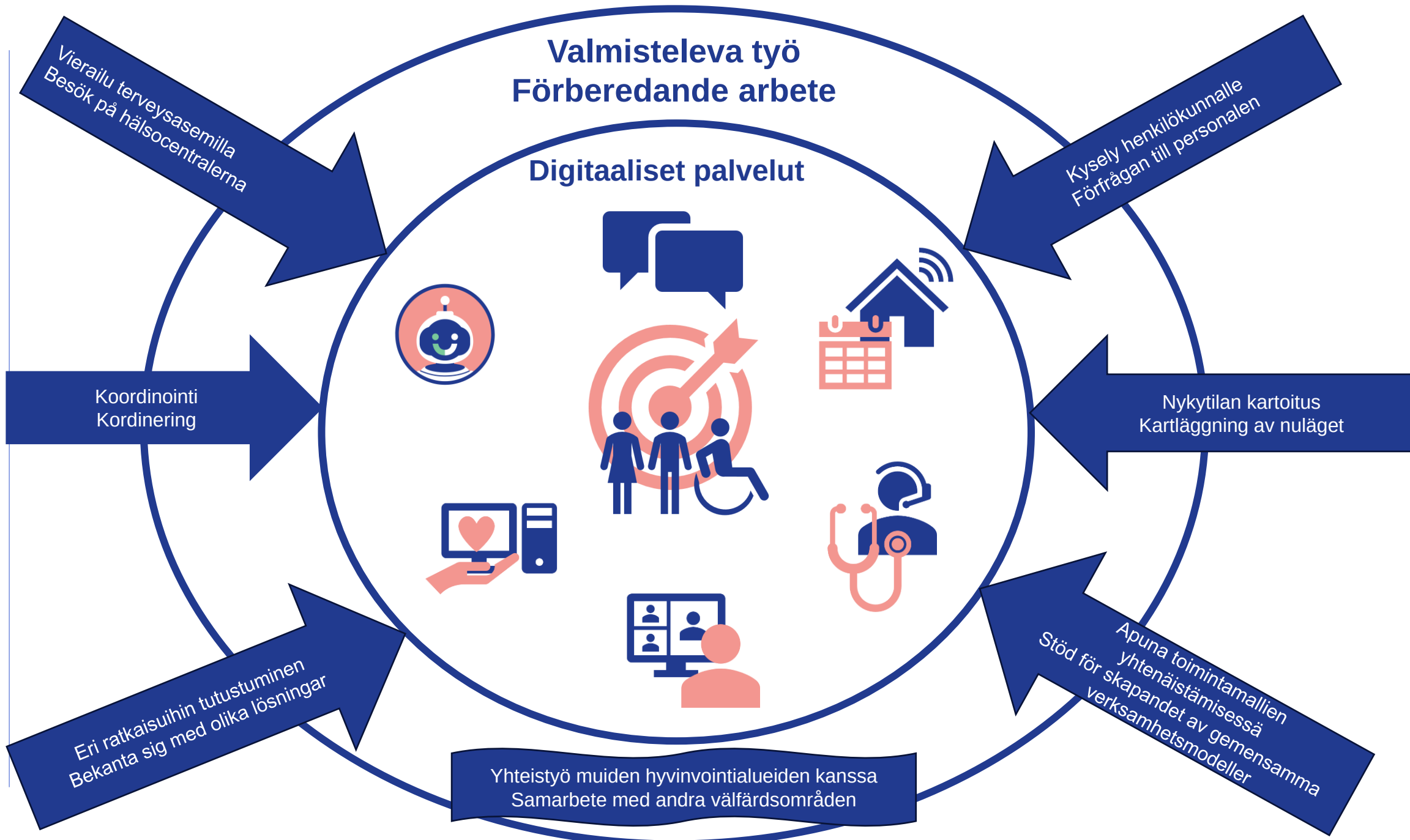

Målsättningar

- Kunderna ska lätt få kontakt med social- och hälsovårdspersonal
- Smidiga, lättanvända och kundcentrerade digitala kontaktvägar
- Digitala lösningar ökar tillgängligheten och gör servicen mer mångsidig

Tavoitteet

- Asiakkaiden yhteydenotto ammattilaisiin on helppoa
- Digitaaliset yhteydenottokanavat ovat väestölle sujuvia, helppokäyttöisiä ja asiakaslähtöisiä
- Digitaaliset palvelut edistävät saatavuutta ja lisäävät palveluiden monipuolisuutta

Vad händer efter projektet? Långsiktiga förväntningar

- Arbetet har gjorts i tätt samarbete med **Prima Botnia**-projektet, där utvecklingsarbetet även fortsätter.
- **Chattbottens**-sökfunktioner utvecklas och användningen ökar.
- **Chatt** tas i bruk och den förväntas minska telefonsamtalen till digitala kundservicecentralen och därmed öka kundernas belåtenhet.
- **Videomottagningarnas** användning blir allt vanligare på vårt område. Kunderna får vård oberoende av tid och plats, detta kommer att leda till inbesparningar på sikt.
- **Elektronisk tidsbokning** ger kunderna större valmöjlighet och frigör personalens resurser till annat arbete, när kunderna självständigt kan sköta sina ärenden via **elektroniska tjänster**.

Mitä tapahtuu hankkeen jälkeen? Pitkän aikavälin odotukset

- Työ on tehty tiiviissä yhteistyössä **Prima Botnia** - hankkeen kanssa jossa kehittämistyö jatkuu.
- **Chatbot**-hakutoiminnot kehittyvät ja sen käyttäjämäärät kasvavat.
- **Chat** otetaan käyttöön ja sen odotetaan vähentävän puheluita digitaaliseen asiakaspalvelukeskukseen ja lisäävän asiakastyytyväisyyttä.
- **Videovastaanottojen** käyttö yleistyy alueellamme. Asiakkaat saavat hoitoa ajasta ja paikasta riippumatta ja sen odotetaan hillitsevän kustannuksia.
- **Sähköinen ajanvaraus** antaa asiakkaille enemmän valinnanvapautta ja vapauttaa ammattilaisten resursseja muuhun työhön kun asiakkaat hoitavat asioitaan itse **sähköisen asioinnin kautta**.

Service till äldre

Ikäihmisten palvelut

Palveluohjaus, seniorilinja, palveluopas, RAI

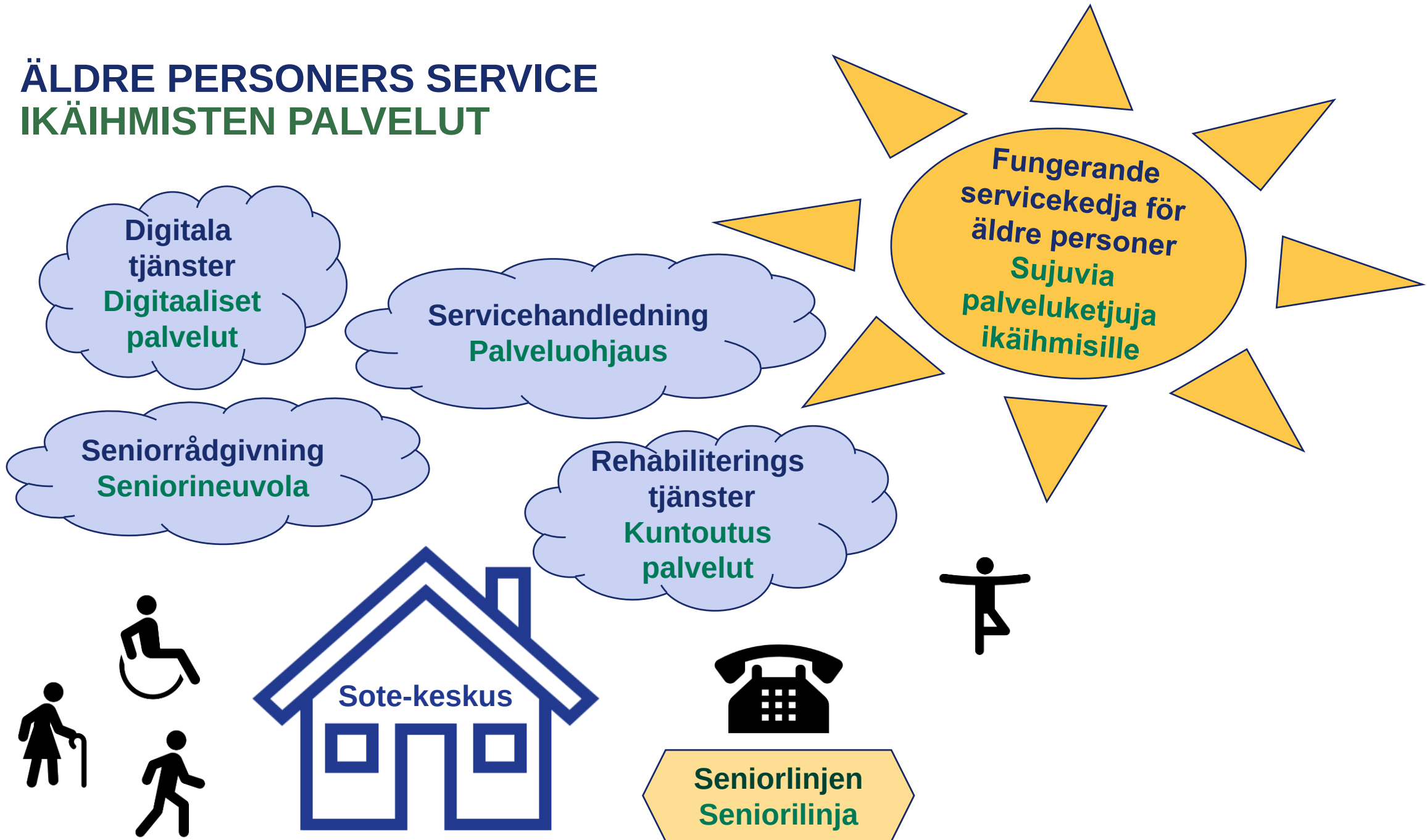
Seniorineuvola ja Finger Ikäihmisten elintapaohjaus

Kuntoutus palvelut

Kotiin vietävät päivystys palvelut

ÄLDRE PERSONERS SERVICE IKÄIHMISTEN PALVELUT

Framtidens seniorrådgivning och Finger i Österbotten: Livsstilsrådgivning för äldre

Tulevaisuuden seniorineuvola ja Finger Pohjanmaalla: Ikäihmisten elintapaohjaus

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Målsättningar

- Livsstilsrådgivningens verksamhetsmodell i Österbotten (Den finländska FINGER-studien visade att genom att ändra ohälsosamma levnadsvanor i riskgrupper för utveckling av minnesproblem kunde man förebygga uppkomsten av minnesnedsättning, THL)
- Identifiera kunderna som har nytta av livsstilsrådgivning
- Identifiering av riskfaktorer i tidigt skede

Tavoitteet

- Elintapaohjauksen toimintamalli Pohjanmaalla (Suomalainen FINGER-tutkimus osoitti, että muokkaamalla riskiryhmässä olevien henkilöiden elintapoja terveellisemmiksi voidaan ennaltaehkäistä muistihäiriöiden syntymistä, THL)
- Tunnistaa asiakkaat, jotka hyötyvät elintapaohjauksesta
- Riskitekijöiden varhainen tunnistaminen

Framtidens seniorrådgivning

- ❖ Gemensam verksamhetsmodell
 - Risktest för minnessjukdomar tas i bruk
 - Digitala välbefinnandekontrollen tas i bruk
 - Valfärds- och hälsokontroller samt gruppträffar tas i bruk
 - Stöd med låg tröskel
- v Förebyggande verksamet
- v Identifiering av riskfaktorer i tidigt skede
- v Livsstilsrådgivning

Tulevaisuuden seniorineuvola

- ❖ Yhtenäinen toimintamalli
 - Ø Muistisairauksien riskitesti otetaan käyttöön
 - Ø Sähköinen hyvinvointitarkastus otetaan käyttöön
 - Ø Hyvinvointi- ja terveystarkastus sekä ryhmätapaamiset otetaan käyttöön
 - Ø Matalan kynnyksen tuki
- ❖ Ennaltaehkäisevää toimintaa
- ❖ Riskitekijöiden varhaista tunnistamista
- ❖ Elintapaohjausta

Finger i Österbotten: Livsstilsrådgivning för äldre

- Finger verksamhetsmodellen i Österbotten
- På seniorrådgivningen kan livsstilsrådgivning ges inom Fingermodellens olika delområden (fysisk aktivitet, hälsosam kost, kognitiv träning, kontroll av riskfaktorer för hjärt- och kärlsjukdomar och social aktivitet), antingen i grupp eller individuellt samt hänvisa till service som redan finns
- Samarbete mellan kommuner, tredje sektor och övriga aktörer

Finger Pohjanmaalla: Ikäihmisten elintapaohjaus

- Finger toimintamalli Pohjanmaalla
- Seniorineuvolassa voidaan antaa elintapaohjausta Finger-mallin eri osa-alueista (Fyysinen aktiivisuus, terveellinen ravitsemus, kognitiivinen harjoittelu, sydän- ja verisuonitautien riskitekijöiden hallinta ja sosiaalinen aktiivisuus) joko ryhmässä tai yksilöllisesti ja ohjata jo olemassa oleviin palveluihin.
- Yhteistyö kuntien, kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa

Kuntakierroksen sisältö

Yhteinen tapaaminen
kaikille teamsin kautta
(hyvinvointialue, kunnat, kolmas
sektori, muut toimijat)

- Infoa Finger toimintamallista

Tapaamiset kunnittain teamsin kautta
kaikkien 14 kunnan kanssa :

- keskustelua miltä tilanne näyttää eri kunnissa Fingerin eri osa-
alueisiin liittyen

Fyysiset tapaamiset pohjoinen,
keskinen ja eteläinen alue

- Ryhmäkeskustelua yli kuntarajojen haasteista ja mahdollisuuksista
liittyen Finger toimintamalliin sekä kehittämisideoita.

Tapaaminen kaikille teamsin kautta

- kuntakierroksen yhteenveto ja jatkosuunnitelma

Keväällä 2024 seuraava kokous
Finger-verkostolle ja alueelliset
kokoukset ensi vuoden puolella

- Tilannekatsaus

FINGER-malli Pohjanmaalla

Seniorineuvolan ryhmätapaamisissa
Kuntien ja kolmannen sektorin kautta
Väestölle suunnatuilla luennoilla

Tunnistetaan mahdollisia riskitekijöitä ja /tai tarve elintapamuutoksille (muistisairauden riskitesti, sähköinen hyvinvointitarkastus, Omaolo)

SENIORINEUVOLA

Ryhmätapaamiset
Yksilöllinen kartoitus riskitekijöistä ja elintavoista hyvinvointi- ja terveystarkastuksissa (verenpaine, kolesterolit, verensokeri, painoindeksi jne.)
Neuvontaa ja ohjeita omahoitoon
Elintapaohjausta
Jatkosuunnitelma

Itsenäinen elintapamuutos

Kuntien, kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden palvelut

Seuranta tarvittaessa seniorineuvolassa

Hur fortsätter vi?

- En enhetlig verksamhetsmodell för Seniorrådgivningen tas i bruk i hela Österbotten.
- Nätverk: Lokalt samarbete mellan seniorrådgivning och övriga aktörer, regelbundna möten hålls, hela nätverket träffas igen nästa vår. Vid seniorrådgivningen finns en ansvarsperson för Finger.
- Spridning av information: Information om Finger-modellen ges via föreläsningar och information om livsstilsrådgivning ges med hjälp av broschyr och video
- Gemensam serviceplattform: Eventuellt används en digital serviceplattform för Finger-modellen (på planeringsnivå).

Miten jatketaan?

- Seniorineuvolan yhtenäinen toimintamalli koko Pohjanmaalle otetaan käyttöön
- Verkostot: Paikallinen yhteistyö seniorineuvolan ja toimijoiden kesken, pidetään säännölliset kokoukset, koko verkosto kokoontuu ensi keväänä uudelleen, seniorineuvolassa Finger vastuhenkilö
- Tiedon levittäminen: Infoa Finger toimintamallista annetaan luennoilla ja tietoa elintapaohjauksesta annetaan esitteen ja videon avulla.
- Yhteinen palvelualusta: Mahdollisesti Digitaalisen palvelutarjottimen hyödyntäminen Finger toimintamallissa (suunnittelutasolla)

Seniorlinjen, serviceguiden, servicehandledning och RAI

Seniorilinja, palveluopas, palveluohjaus ja RAI

Seniorlinjen, serviceguide, servicehandledning och RAI

- Utvecklande av seniorlinjen.
- Processer för servicehandledning, sas-verksamheten och socialvårdslinjens kundhandledning har beskrivits i IMS Arter.
- Kriterier för stödtjänster, hemvård och boende har gjorts och uppdaterats. Kriterierna för närståendevård har uppdaterats.

Seniorilinja, palveluopas, palveluohjaus ja RAI

- Ø Seniorilinjaan kehittäminen.
- Ø Palveluohjauksen, sas-toiminnan ja sosiaalihuoltolinjan asiakaspalvelun prosessit on kuvattu IMS Arterin avulla.
- Ø Tukipalveluiden, kotihoidon, asumisen kriteerit on laadittu ja niitä on myös päivitetty. Omaishoidon kriteerit on päivitetty.

Seniorlinjen, serviceguide, servicehandledning och RAI

- RAI roller och ansvar, kompetensstig samt organisationens beskrivning.
- Aktivt deltagande i upphandlingen av InterRAI verktygen.
- Utvecklande av RAI introduktionsvideo.
- Kartläggningar över RAI- kunnandet hos personalen.
- Jourens belastning gällande äldre.
- Arbetsprocesser inom hemvården och köarna på allmänmedicinska avdelningar.

Seniorilinja, palveluopas, palveluohjaus ja RAI

- RAI roolit ja vastuut, pätevyyspolku ja organisaation kuvaaminen.
- Aktiivinen osallistuminen InterRAI työkalun hankintaan.
- RAI perehdytysvideon tekeminen.
- Kartoituksia henkilökunnan RAI osaamisesta.
- Päivystyksien kuormitus koskien ikäihmistä.
- Kotihoidon työprosesseista ja yleislääketieteen osastojen jonoista.

Seniorlinjen, serviceguide, servicehandledning och RAI

- Information om tjänster och service för äldre inom välfärdsområdet, samt kommunens och tredje sektorns tjänster.
- Kortfattad information om tjänster samt kontaktuppgifter enligt kommun.
- Finns tillgänglig på svenska, finska och engelska.
- Social- och hälsovårdscentraler, servicehandledare, socialarbetare och minnesrådgivare.
- På vår hemsida.

Seniorilinja, palveluopas, palveluohjaus ja RAI

- Tietoa hyvinvointialueen ikäihmisten palveluista sekä kuntien ja kolmannen sektorin palveluista.
- Lyhyet tiedot palveluista ja yhteystiedot kunnittain.
- Saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.
- Sote-keskukset, palveluohjaajat, sosiaalityöntekijät ja muistineuvojat.
- Nettisivuillemme

Hur fortsätter vi?

- De gjorda processerna utvärderas årligen och utvecklas
- Kriterierna uppdateras årligen
- RAI utvecklingen inom välfärdsområdet stärks och blir en naturlig del av klientarbetet
- Serviceguiden uppdateras och finns tillgänglig både i tryckt format och på hemsidan

Miten jatketaan?

- Tehdyt prosessit arvioidaan ja kehitetään vuosittain
- Kriteerit päivitetään vuosittain
- RAI-kehitys hyvinvointialueella vahvistuu ja siitä tulee luonnollinen osaa asiakastyötä
- Palveluopas on päivitetty ja se on saatavilla sekä painetussa muodossa että verkkosivuilla

Rehabiliteringsservice

Kuntoutuspalvelut

KUNTOUTUSPALVELUJA ON EDISTETTY LAAJASTI

DIGITAALISET KUNTOUTUSPALVELUT

Valmistelutyötä ja osaamisen vahvistamista etävastaanottojen käynnistämiseksi

OivaHealth (ent. VideoVisit) ja Teams

- OivaHealth-tunnukset ja koulutus
- Teams-kokouksen perusteet -koulutus hankerahoituksella

KUNTOUTUSOHJAUSTA PERUSTASOLLE

Kuntoutusohjauksen työnkuva ja työtehtäviä päivitetty

- Laadittu uusi työnkuvaus -> kuntoutuskoordinaattori
- Yhteistyöneuvottelut erikoisalojen kanssa mm. apuvälinejakelusta

Kuntoutusohjaus osana lasten kuntoutusta ja neuvolatoimintaa

- Koordinointimalli ja työtavat luotu
- Kuntoutusohjaus keskittyy Kela-terapiaihin oikeuttaviin asiakkaisiin

Aikuisasiakkailla kuntoutusohjaus perustasolla linkitetään kuntoutussuunnitelmaprosessiin

Samat kuntoutusohjaajat työskentelevät sekä perus- että erityistasolla

ENNALTAEHKÄISEVÄT JA TOIMINTAKYKYÄ TUKEVAT KUNTOUTUSPALVELUT

Ikäihmisten ryhmäkuntoutuksen yhtenäistäminen terveyskeskuksissa

- Kohderyhmät, kriteerit, arviointi ja maksuperusteet sovittu
- Malli alueella jo osittain käytössä

Ryhmäkuntoutus vaihtoehtona yksilölliselle kotikäynnille (Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelma)

- Toimintamalli laadittu
- Kokeilu etäryhmistä toteutettu
- Jatkotoimenpiteet avoinna

Elintapaohjaus ikäihmisille (liikunta)

- Esite ja esittelyvideo

Kuntoutuspalvelujen yhteistyö Seniorineuvola-toiminnassa

OnniTV Pohjanmaalla vuodelle 2024

KOTIKUNTOUTUS JA ETÄKOTIKUNTOUTUS

Kokeilut täydentävät Kotikuntoutuksen palvelukokonaisuutta:

Toimintakyvyn arviointi ikäihmisen kotikuntoutuksessa –kokeilu 2022

- Itsearviointi Whodas 2.0
- RAI-osittaisarviointi
- Arviointimenetelmien kehittämistyö jatkuu

Etäkuntoutus kotona asuville ikäihmisille -kokeilu 2023

Kokeilu Vaasa ja Pietarsaari

- Tilat, laitteet, välineet
- Ohjeistukset ja esitteet asiakkaille ja ammattilaisille

DIGITAALISET KUNTOUTUSPALVELUT

**Valmistelutyötä ja työntekijöiden
osaamisen vahvistamista
etävastaanottojen käynnistämistä varten**

OivaHealth (ent. VideoVisit) ja Teams

- OivaHealth -käyttäjätunnukset ja koulutus
- Teams-kokouksen perusteet -
koulutus hankerahoituksella

DIGITALA REHABILITERINGSTJÄNSTER

**Förberedande arbete och stärkning av
personalens kunskande för att starta
distansmottagningar**

Oiva Health (fd. VideoVisit) ja Teams

- Oiva Health –inloggningsuppgifter
och utbildning
- Skolning gällande "grunderna för
Teams möten" har bekostats av
projektet

KUNTOUTUSOHJAUSTA PERUSTASOLLE

Kuntoutusohjauksessa päivitetty työnkuva ja työtehtäviä

- Laadittu uusi työnkuvaus -> kuntoutuskoordinaattori
- Yhteistyöneuvottelut erikoisalojen kanssa mm. apuvälinejakelusta

Kuntoutusohjaus osana lasten kuntoutusta ja neuvolatoimintaa

- Koordinointimalli ja työtavat luotu
- Kuntoutusohjaus keskittyy Kela-terapiaoihin oikeuttaviin asiakkaisiin

Aikuisasiakkailla kuntoutusohjaus perustasolla linkitetään kuntoutussuunnitelmaprosessiin

Samat kuntoutusohjaajat työskentelevät sekä perus- että erityistasolla

REHABILITERINGSHANDLEDNING PÅ GRUNDNIVÅ

Arbetsbeskrivning och arbetsuppgifter för rehab-handledning uppdaterats

- Ny arbetsbeskrivning -> rehab.koordinator
- Samarbetsplanering med specialområden t.ex. hjälpmedelsutlåning

Rehab.handledning en del av rehabilitering och rådgivningsverksamhet för barn

- Koordineringsmodell och arbetsmetoder uppgjorts
- Rehab.handledning är inriktad på klienter som är berättigade till FPA-terapi

Gällande vuxna klienter är rehab.handledning på grundnivå kopplad till rehab.planeringsprocessen

Samma rehab.handledare arbetar både på bas- och specialnivå

ENNALTAEHKÄISEVÄT JA TOIMINTAKYKYÄ TUKEVAT KUNTOUTUSPALVELUT

Ikäihmisten ryhmäkuntoutuksen yhtenäistäminen sosiaali- ja terveystieteissä

- Kohderyhmät, kriteerit, arviointi ja maksuperusteet
- Malli alueella jo osittain käytössä

Ryhmäkuntoutus vaihtoehtona yksilölliselle kotikäynnille (Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelma)

- Toimintamalli laadittu
- Kokeilu etäryhmistä toteutettu
- Toteutetaan vaiheittain alueella

Elintapaohjaus ikäihmisille (liikunta)

- Esite ja esittelyvideo

Kuntoutuspalvelujen yhteistyö Seniorineuvola-toiminnassa

OnniTV Pohjanmaalla jatkuu vuonna 2024

REHABILITERINGSTJÄNSTER SOM FÖREBYGGER OCH STÖDER FUNKTIONSFÖRMÅGA

Harmonisering av grupprehabilitering för äldre inom social- och hälsovårdcentralens verksamhet

- Målgrupper, kriterier, bedömning och avgift
- Modellen redan delvis i bruk

Grupprehabilitering som alternativ till individuella hembesök (Framtidens anpassningsprogram)

- Verksamhetsmodellen uppgjorts
- Pilotering av distansgrupper genomförts
- Genomförs i etapper på området

Livsstilsrådgivning för äldre (motion)

- Broschyr och video

Samarbete med rehabiliteringen inom Seniorrådgivningen

OnniTV i Österbotten fortsätter år 2024

KOTIKUNTOUTUS JA ETÄKOTIKUNTOUTUS

Kokeiluista saadut tuotokset ja kokemukset täydentävät Pohjanmaan Kotikuntoutuksen palvelukokonaisuutta:

Toimintakyvyn arviointi ikäihmisen kotikuntoutuksessa –kokeilu 2022

- Itsearviointi Whodas 2.0
- RAI-osittaisarviointi
- Arviointimenetelmien kehittämistyö jatkuu

Etäkuntoutus kotona asuville ikäihmisille - kokeilu 2023

- Kokeilu Vaasassa ja Pietarsaareissa
- Tilat, laitteet, välineet
- Ohjeistukset ja esitteet asiakkaille ja ammattilaisille

HEMREHABILITERING OCH DISTANSREHABILITERING

Resultat och erfarenheter från pilotprojekten komplementerar servicehelheten i Österbottens hemrehabiliteringen:

Bedömning av äldres funktionsförmåga inom hemrehabiliteringen -pilotprojekt 2022

- Självskattning Whodas 2.0
- RAI-delbedömning
- Utvecklingsarbetet gällande bedömningsinstrument fortsätter

Distansrehabilitering för hemmaboende äldre - Pilotprojekt 2023

- Har testats i Vasa och Jakobstad
- Utrymmen och teknisk utrustning
- Instruktioner och broschyrer till klienter och professionella

Jourtjänster hemma

Kotiin vietävät päivystyspalvelut

Målsättningar

- Minska (sjukhus)förflyttningarnas besvär för äldre människor
- Minska belastningen på jourenheterna
- Tillföra (samtidigt) expertis av jourkaraktär till exempel boendeservicen
- Sänka prehospitala akutvårdens användningsgrad

Tavoitteet

- Vähentää (sairaala)siirtojen aiheuttamaa haittaa iäkkäille ihmisille
- Vähentää kuormitusta päivystyksyksiköissä
- Viedä akuuttihoidon asiantuntemusta esimerkiksi ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköihin
- Ensihoitoyksiköiden käyttöasteen vähentäminen

Bakgrund

- Hemförda jourtjänster bildas i dagens läge av
- mobila sjukhuset
- prehospitala akutvårdens virtual enhet E RP 078 (behandlar icke-brådskande akutvårdsuppdrag per telefon)

Taustaa

- Tällä hetkellä kotiin vietävät päivystyspalvelut koostuvat
- Liikkuvasta sairaalasta (LiSa)
- Ensihoidon virtuaaliyksikkö E RP 078:sta (hoitaa kiireettömiä ensihoitotehtäviä puhelimesta)

Mobila sjukhuset (LiSa)

- Mobila sjukhuset, mer bekant som LiSa påbörjade sin verksamhet 15.9
- LiSa är i bruk på områden i Vasa och i Korsholm
- Betjänar främst hemvårdens och boende-enheternas klienter
- LiSa tillför undersökningar och vård i hemmet så att patienten inte behöver åka till jouten
- LiSa besöker också boende-enheten för att undersöka och vårda patienter
- LiSa erbjuder boendeservicen och hemvården från vårdare till vårdare konsultationsmöjligheten och en sjukskötares stöd

Liikkuva sairaala (LiSa)

- 15.9 aloitti toimintansa liikkuva sairaala – tuttavallisemmin LiSa
- LiSa toimii Vaasan ja Mustasaaren alueella
 - Palvelee pääasiassa kotihoidon ja asumispalvelujen asiakkaita LiSa vie hoitoa ja tutkii potilaita heidän kotonaan niin, ettei heidän tarvitse tulla päivystykseen
 - LiSa käy myös asumisyksiköissä tutkimassa ja hoitamassa potilaita
 - LiSa tarjoaa asumisyksiköihin ja kotihoidolle hoitajalta hoitajalle – konsultaatio-mahdollisuuden ja sairaanhoitajan tuen

Mobila sjukhuset (LiSa)

- I bruk vardagar kl. 15-07 samt dygnet runt under helger
- 6 sjukskötare från samjouren

Liikkuva sairaala (LiSa)

- Valmiudessa arkisin klo 15-07, viikonloppuisin ympäri vuorokauden
- 6 yhteispäivystyksen sairaanhoitajaa

Prehospitala akutvårdens bedömning av vårdbehov per telefon - E RP 078

- Prehospitala akutvårdens virtual enhet E RP 078 påbörjade sin verksamhet 13.9
- Betjänar hela ÖVPH områdets invånare (ej Kronoby kommun)
- I bruk 24 / 7
- Ca. 20 uppdrag / dygn

Ensihoidon puhelimessa toteuttama hoidon tarpeen arvio – E RP 078

- Ensihoidon virtuaaliyksikkö E RP 078 aloitti toimintansa 13.9
- Palvelee koko ÖVPH:n kansalaisia (pl. Kruunupyyn kunta)
- Toiminnassa 24 / 7
- N. 20 tehtävää / vrk

Prehospitala akutvårdens bedömning av vårdbehov per telefon - E RP 078

- På RP-området kommer det ca. 7000 icke brådskande akutvårdsuppdrag / år
- I nuläget leder ca. 50% av E RP 078:s uppdrag till alarm för ambulans enheterna
- cirka 3500 uppdrag i året tas bort av ambulanserna (ca. 10/ dag)

Fortsättningen

- Både LiSa och E RP 078 kommer att fortsätta med verksamheten åtminstone till 28.2.2024

Ensihoidon puhelimessa toteuttama hoidon tarpeen arvio – E RP 078

- Kiireettömiä ensihoitotehtäviä tulee RP-alueelta n. 7000 kpl / vuosi
- Tällä hetkellä E RP 078:n käsittelemistä tehtävistä n. 50 % johtaa ambulanssin hälyttämiseen
- noin 3500 tehtävää vuodessa pois ambulansseilta (n. 10/päivä)

Jatkossa

- Sekä LiSa:n että E RP 078:n toiminta jatkuu ainakin 28.2.2024 saakka

I framtiden

- Följande steg:
 - Utvidga LiSa verksamheten så att den gäller alla invånare
 - Alarmeras av till exempel E RP 078 (också av 116117)
 - LiSa utöver mellersta området även till norra och södra området
 - T.ex. Jakobstad och Närpes
- Målsättningen för framtiden är att Österbottens välfärdsområde har SOTE-TIKE (gemensam social- och hälsovårds lägescentral)
- Bildas av LiSa, förstavårdens virtual enhet, social- och krisjour samt hemvårdens servicehandledning

Tulevaisuudessa

- Seuraavat askeleet:
 - LiSan toiminnan laajentaminen kaikkia kansalaisia koskevaksi
 - Hälyttäminen esimerkiksi E RP 078:n kautta (myös 116117:n toimesta)
 - LiSa keskisen alueen lisäksi pohjoiselle ja eteläiselle alueelle
 - Esim. Pietarsaaren ja Närpiöön
 - Tulevaisuudessa tavoite on saada Pohjanmaan hyvinvointialueelle SOTE-TIKE (sosiaali- ja terveystoimen yhteinen tilannekeskus)
 - Koostuu LiSa:sta, ensihoidon virtuaaliyksiköstä, sosiaali- ja kriisipäivystyksestä sekä kotihoidon palveluohjauksesta

Välmående genom livet. Hyvinvointia läpi elämän.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue